

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛЬСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПАТОФІЗІОЛОГІВ УКРАЇНИ

Другі наукові читання пам'яті професора Д. О. Альперна:
актуальні питання патологічної фізіології

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції*

м. Харків, 8–9 травня 2025 року

Харків – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛЬСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПАТОФІЗІОЛОГІВ УКРАЇНИ**

**Другі наукові читання пам'яті професора Д. О. Альперна:
актуальні питання патологічної фізіології**

***Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції***

м. Харків, 8–9 травня 2025 року

**Харків
ХНМУ
2025**

УДК 616-092(082)

Д76

Затверджено
Вченою радою ХНМУ.
Протокол № 8 від 24.04.2025.

Редакційна колегія:

В. М'ясоєдов, В. Костевіч, Р. Вастьянов, А. Гоженко, С. Зяблицев, А. Лучинська,
Л. Руденко, М. Мирошніченко, О. Наконечна, В. Бібіченко, М. Кузнецова,
М. Ковальцова, М. Кучерявченко

Д76 Другі наукові читання пам'яті професора Д.О. Альперна: Актуальні питання патологічної фізіології : матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Харків, 8–9 травня 2025 р.) / ред. кол. В. М'ясоєдов, В. Костевіч, Р. Вастьянов та ін. Харків : ХНМУ, 2025. 146 с.

У збірнику матеріалів міжнародної науково-практичної конференції представлено дані про історії патофізіології в Україні та світі; висвітлено результати комплексних клінічних та експериментальних досліджень щодо механізмів формування та розвитку типових патологічних процесів, хвороб та їх ускладнень, а також технологій їх діагностики, профілактики та лікування.

Матеріали конференції призначаються представникам наукових установ, закладів вищої освіти, молодим ученим, здобувачам вищої освіти та працівникам сфери охорони здоров'я.

Тексти тез доповідей представлено в авторській редакції.

УДК 616-092(082)

© Харківський національний
медичний університет, 2025
© Польське лікарське товариство, 2025
© Наукове товариство
патофізіологів України, 2025
© В. М'ясоєдов, В. Костевіч,
Р. Вастьянов та ін., 2025

ЗМІСТ

АЛЬПЕРН Д.О. – ВИДАТНИЙ ВЧЕНИЙ-ПАТОФІЗІОЛОГ, ТАЛАНОВИТИЙ ПЕДАГОГ І АКТИВНИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ М'ясоєдов В.В., Перцева Ж.М., Мирошниченко М.С.	10
ПЕРШІ ВИДАННЯ ПІДРУЧНИКА «ПАТОЛОГІЧНА ФІЗІОЛОГІЯ» ПРОФЕСОРА Д.О. АЛЬПЕРНА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ: ВТРАЧЕНІ ЧИ НАВМИСНО ЗАБУТІ? Киричок І.В., Костюкевич Т.В.	14
МУЗЕЙ ІСТОРІЇ КАФЕДРИ ЗАГАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ ІМЕНІ Д. О. АЛЬПЕРНА ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ Сухонос Р.О., Виноградова О.Ю., Гладуш М.А., Галича М.С.	17
ПОКАЗНИКИ ДИХАЛЬНОГО ТЕСТУ У ПАЦІЄНТІВ З ХРОНІЧНИМ ГЕЛКОБАКТЕРІОЗОМ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ДРУГОГО ТИПУ ВЗАЄМОДІЇ ЕТИОЛОГІЧНОГО ЧИННИКА ЗАХВОРЮВАННЯ З ОРГАНІЗМОМ ЛЮДИНИ Авраменко А.О., Магденко Г.К., Дубінець Т.І., Макарова Г.В.	19
АРТЕРІАЛЬНА ГІПЕРТЕНЗІЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ Адамчук О.В., Бондаренко А.Ю., Заблудовська В.О., Кадиров Р.А., Карапетян К.В., Крамарчук Д.О., Одрінська К.Є., Файзуліна О.А., Шевченко Я.Ю., Яіцький Д.Е.	20
ВПЛИВ ПІКОЛІНАТУ ХРОМУ НА ПРОДУКЦІЮ ОКСИДУ АЗОТУ В ДВОГОЛОВОМУ М'ЯЗІ СТЕГНА ЩУРІВ ЗА УМОВ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ Акімов О.Є.	22
ВИЗНАЧЕННЯ РІВНІВ ЦИТОКІНІВ В КРОВІ ЩУРІВ З ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИМ ХРОНІЧНИМ КОЛІТОМ Бабенко О.В.	23
РОЛЬ ОКСИДАТИВНОГО СТРЕСУ У ПАТОГЕНЕЗІ МУЛЬТИОРГАННОГО ПОШКОДЖЕННЯ У КРИТИЧНО ХВОРИХ НОВОНАРОДЖЕНИХ ДІТЕЙ Бабінцева А.Г., Годованець Ю.Д., Бербець А.М., Петров В.О.	24
РЕЗИСТЕНТНІСТЬ БІОПЛІВОК ДО АНТИБІОТИКІВ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ПЕРЕБІГ ІНФЕКЦІЙ СЕЧОВИХ ШЛЯХІВ Барабаш С.О., Павлова О.О.	26
ПОШУК АСОЦІАЦІЇ ГЕНЕТИЧНОГО ПОЛІМОРФІЗМУ rs10735810 ГЕНА VDR З РОЗВИТКОМ СПОРТИВНИХ ЗАДАТКІВ ЛЕГКОАТЛЕТІВ Бєседіна А.А.	27
ВПЛИВ ПРОДУКТІВ ГОРІННЯ ВНАСЛІДОК ЛІСОВИХ ПОЖЕЖ НА ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ДИХАННЯ ЛЮДИНИ Бібіченко В.О., Богданова Є.С.	28
МЕХАНІЗМИ ВИНИКНЕННЯ НЕРВОВИХ РОЗЛАДІВ ЧЕРЕЗ НАДМІРНЕ ВИКОРИСТАННЯ ГАДЖЕТІВ Бібіченко В.О., Трач В.В.	29
ДИСФУНКЦІЯ МІТОХОНДРІЙ У ПАТОГЕНЕЗІ ЗАХВОРЮВАНЬ Бігуняк Т.В.	31
СИНДРОМ НИЗЬКОГО ТРИЙОДТИРОНІНУ ЯК СКЛАДОВА САНОГЕНЕЗУ ЗАПАЛЬНОЇ НЕТИРЕОЇДНОЇ ПАТОЛОГІЇ ТА ПИТАННЯ ЙОГО КОРЕКЦІЇ Білецька О.М., Гарячий Є.В., Губіна-Вакулік Г.І.	33
ОКИСЛЮВАЛЬНИЙ СТРЕС ТА ЙОГО РОЛЬ У РОЗВИТКУ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ Бражнікова В.Ю., Павлова О.О.	34

ГЕНЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТЕРАПІЇ МЕТФОРМІНОМ У ПАЦІЄНТІВ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ: ВПЛИВ ПОЛІМОРФНОГО ВАРІАНТУ <i>Met408Val</i> В ГЕНІ <i>SLC22A1</i>	
Тижненко Т.В., Колеснікова А.О., Місюра К.В., Плохотніченко О.О., Горшунська М.Ю., Почерняєв А.К., Лещенко Ж.А.	110
МОЖЛИВОСТІ ЗНИЖЕННЯ РИЗИКІВ ВИНИКНЕННЯ ГЕМОТРАНСФУЗІЙНИХ НЕІНФЕКЦІЙНИХ НАСЛІДКІВ	
Титаренко Н.Г., Павлова О.О.	111
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВИВЧЕННЯ РОЗВИТКУ ДІАБЕТИЧНОЇ РЕТИНОПАТІЇ ТА ЇЇ ПАТОГЕНЕТИЧНА КОРЕКЦІЯ	
Усенко К.О., Зябліцев С.В.	113
ВІКОВІ АСПЕКТИ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 1 ТА 2 ТИПУ	
Фролова Ю.В., Сухарєва Л.П.	114
ПАТОФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ АПЛАСТИЧНОЇ АНЕМІЇ ПРИ ГОСТРІЙ ФОРМІ МІСЛОБЛАСТНОГО ЛЕЙКОЗУ	
Халепа Д.А., Якубенко С.І., Бібіченко В.О., Кузнецова М.О.	115
ЗМІНИ МОРФОМЕТРИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЛІМФОЇДНИХ СТРУКТУР СЕЛЕЗІНКИ У РАННІ ТЕРМІНИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО СТРЕПТОЗОТОЦИНОВОГО ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ ТА ЗА УМОВ КОРЕКЦІЇ	
Ханенко О.Б., Попович Ю.І.	116
ПАТОГЕНЕЗ СТАТЕВИХ ВІДМІННОСТЕЙ КАРДІОПРОТЕКТОРНОГО ВПЛИВУ МЕЛАТОНІНУ ПРИ АДРЕНАЛІНОВОМУ ПОШКОДЖЕННІ МІОКАРДА	
Хара М.Р., Безкоровайна Г.О.	117
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПТСР ТА ТРИВОЖНО-ДЕПРЕСИВНИХ РОЗЛАДІВ У ЧОЛОВІКІВ ПІСЛЯ МІННО-ВИБУХОВОЇ ТРАВМИ ЛЕГКОГО СТУПЕНЮ ВАЖКОСТІ	
Чижова В.П., Шатило В.Б., Галушко О.А., Толстун Д.О., Дубілей Т.О., Рушкевич Ю.Є., Кошель Н.М., Сикало Н.В., Фархїдінов І., Кропива В., Мигован С.А., Серебровська З.О., Ковтонюк Т.І., Самоць І.А., Маньковський Б.М.	118
АУТОЛОГІЧНИЙ КРІОКОНЦЕНТРАТ ТРОМБОЦИТІВ В КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ БАКТЕРІАЛЬНОГО БЛЕФАРИТУ	
Шамрай Х.С., Усов В.Я.	120
ДИНАМІКА ЗМІН КОНЦЕНТРАЦІЇ С-РЕАКТИВНОГО ПРОТЕЇНУ В СИРОВАТЦІ КРОВІ ЗА ВТОРИННО ХРОНІЧНОГО КАРАГІНАНОВОГО ЗАПАЛЕННЯ НА ТЛІ БЛОКАДИ СУБСТАНЦІЇ Р	
Шевченко О.М., Сич В.О., Шевченко О.О., Бібіченко В.О.	121
ПОСТТРАВМАТИЧНІ ЗМІНИ У СТРУКТУРІ ГПІОКАМПА ЩУРІВ ТА ВПЛИВ МОДУЛЯТОРІВ ГАМК-БЕНЗОДІАЗЕПІНОВОГО РЕЦЕПТОРНОГО КОМПЛЕКСУ	
Шемет Я.А., Ліходієвський В.В., Євстіфєєв Д.І., Зябліцев С.В.	122
ПАТОФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ СЕНСОНЕВРАЛЬНОЇ ПРИГЛУХУВАТОСТІ ПРИ АКУБАРОТРАВМІ	
Шило К.О.	123
ЦИКЛ СОН-НЕСПАННЯ У СТАРИХ ЩУРІВ ПРИ ДЕСИНХРОНОЗІ	
Шило О.В., Ломако В.В.	124
РОЛЬ НМДА-РЕЦЕПТОРІВ У ІНСУЛІН-ІНДУКОВАНІЙ МОДУЛЯЦІЇ КОРОТКОЧАСНОЇ ГЛУТАМАТЕРГІЧНОЇ ПЛАСТИЧНОСТІ В КУЛЬТИВОВАНИХ НЕЙРОНАХ ГПІОКАМПУ ПРИ ГІПОІНСУЛІНЕМІЇ	
Шипшина М.С., Веселовський М.С.	126
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК АЛЕРГІЇ ТА ЗАПАЛЕННЯ	
Шморгун П.С.	127

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯ ЗУБНОГО ЕЛІКСИРУ «М'ЯТНИЙ + ЕКСТРАКТ АМАРАНТУ» НА СТАН КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ ПАРОДОНТА ЩУРІВ, ЯКІ СПОЖИВАЛИ СМАЖЕНУ СОНЯШНИКОВУ ОЛІЮ Шумивода Ю.А., Лапінська А.П.	128
PATHOGENETIC MECHANISMS OF ORCHITIS DEVELOPMENT IN BOYS ASSOCIATED WITH MUMPS VIRUS INFECTION Buha V., Huliiva V., Kovaltsova M., Ogneva L.	129
SHORT-TERM HYPOXIA INDUCES BIDIRECTIONAL LONG-TERM PLASTICITY OF NEUROTRANSMISSION IN THE VISUAL RETINOCOLLICULAR PATHWAY: THE ROLE OF PKC Dumanska Hanna, Veselovsky Nickolai	131
EXPRESSION FEATURES OF SPECIAL AT-RICH SEQUENCE-BINDING PROTEIN IN REGENERATE FILLING THE BONE DEFECT OF THE RATS' MANDIBLE DURING ELECTRICAL STIMULATION Huseynov A.N., Malanchuk V.A., Myroshnychenko M.S., Hromko Y.A., Kapustnyk N.V., Selivanova L.I., Pasiyeshvili N.M.	132
IL-8 AS A PROMISING MARKER OF THE PRESENCE AND ADVANCEMENT OF ATHEROSCLEROSIS Jastrzębska Paulina, Wojciechowska Małgorzata, Nizio Michał, Wróbel Katarzyna, Momot Karol, Czarzasta Katarzyna, Flis Krzysztof, Zarębiński Maciej	133
THERAPEUTIC HYPOTHERMIA FOR HEART ISCHAEMIA-REPERFUSION INJURY IN DIABETIC RATS Kempiński Marcel, Trojanowska Anita, Krauz Kamil, Wojciechowska Małgorzata	134
STRESS-INDUCED PSYCHOEMOTIONAL CONDITIONS IN ADULTS AND STRESS COPING STRATEGIES DURING THE UKRAINIAN WAR Kovaltsova M.V., Morozov O.V., Ogneva L.G., Kuznetsova M.O., Kuznetsova I.K. . . .	135
HIGH-FAT DIET FOR 2 WEEKS IMPROVES CONTRACTILE FUNCTION IN ISCHEMIA-REPERFUSION IN RATS Kozlovska M.G., Vasylenko M.I., Portnychenko A.G.	136
BALNEOTHERAPY IN THE REHABILITATION OF PATIENTS WITH POST-VIRAL FATIGUE SYNDROME Polshakova T.V., Balashova I.V., Gushcha S.G., Sierpińska L.E.	137
THE HORMONAL STATUS OF WOUNDED COMBATANTS Seliukova N.Yu., Boiko M.O., Nehoduiko V.V., Misiura K.V.	138
POTENTIAL THERAPEUTIC USE OF CARBACETAM IN THE PHARMACOLOGICAL TREATMENT OF TRAUMATIC BRAIN INJURY Shevchuk A.O., Bilson M.Y., Yevstifeiev D.I., Shemet Y.A.	140
EXAMINATION OF FORMS OF ABNORMAL SKELETAL DEVELOPMENT Sukhonosov Roman, Ushakova Mariia, Nadozirna Sofiia, Halycha Mariia	142
BRAIN NEUROPLASTICITY AND THE EFFECT OF EXERCISES ON EMOTIONAL STATE AFTER STRESS Trapeznykova S.S., Orlenko I.M., Stepanova V.S., Godziiev M.A., Gushcha S.G.	143
HISTOMORPHOMETRIC STUDY OF THE ZONA FASCICULATA OF ADRENAL CORTEX OF RATS IN DYNAMICS DURING THERMAL TRAUMA Yanko R.V., Tsapenko P.K., Zavhorodnii M.O., Portnichenko V.I.	144

Література:

1. Pflugfelder S.C., Karpecki P.M., & Perez V.L. (2014). Treatment of blepharitis: recent clinical trials. *Ocul Surf.* 12(4), 273–84. DOI: 10.1016/j.jtos.2014.05.005.
2. Awan B., Elsaigh M., Tariq A., Badee M., Loomba A., Khedr Y, & Abdelmaksoud A.A Systematic Review and Meta-Analysis of the Safety and Efficacy of 0.25 % Lotilaner Ophthalmic Solution in the Treatment of Demodex Blepharitis. (2024). *Cureus.*16(1), e52664. DOI: 10.7759/cureus.52664.
3. Dias M.R., Guaresch B.L. Borges V., Biazim C.R., Casagrande D.F., & Luz R.A. (2019). Blepharitis: epidemiology, etiology, clinical presentations, treatment and evolution of our patients. *Rev. bras.oftalmol.* 78(5). <https://doi.org/10.5935/0034-7280.20190149>.
4. Cieślak-Bielecka A., Bold T., Ziółkowski G., Pierchała M., Królikowska A., & Reichert P. (2018). Antibacterial Activity of Leukocyte- and Platelet-Rich Plasma: An In Vitro Study. *Biomed. Res. Int.*, 9471723. DOI: 10.1155/2018/9471723.
5. Merolle L., Iotti B., Berni P., Bedeschi E., Boito K., Maurizi E., Schirotti D. (2022). Platelet-Rich Plasma Lysate for Treatment of Eye Surface Diseases. *J. Vis. Exp.* 186. DOI: 10.3791/63772.
6. Troha K., Vozel D., Arko M., Bedina Zavec A., Dolinar D., Hočevar M., Kralj-Iglič, V. (2023). Autologous Platelet and Extracellular Vesicle-Rich Plasma as Therapeutic Fluid: A Review. *Int. J. Mol. Sci.* 24 (4), 3420. DOI: 10.3390/ijms24043420.

ДИНАМІКА ЗМІН КОНЦЕНТРАЦІЇ С-РЕАКТИВНОГО ПРОТЕЇНУ В СИРОВАТЦІ КРОВІ ЗА ВТОРИННО ХРОНІЧНОГО КАРАГІНАНОВОГО ЗАПАЛЕННЯ НА ТЛІ БЛОКАДИ СУБСТАНЦІЇ P

¹Шевченко О.М., ¹Сич В.О., ²Шевченко О.О., ¹Бібіченко В.О.

¹Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

²Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, м. Харків, Україна

Вступ. Організм людини реагує на травми та інфекції процесом, який називається запаленням. С-реактивний протеїн є білком гострого запалення, який збільшується до 1000 разів у місцях інфекції або запалення. Він є важливим прозапальним цитокином (Sproston N.R., 2018). Це маркер запалення, рівень якого в сироватці крові можна виміряти за допомогою традиційних і високочутливих тестів. Підвищені рівні спостерігаються при інфекціях, аутоімунних захворюваннях, нейродегенеративних розладах та злоякісних новоутвореннях (Ali S., 2023). Визначення рівня СРБ є важливим для загального моніторингу активності запальних процесів у хворих на хронічне обструктивне захворювання легень із кардіальною коморбідністю. Також його можна вважати прогностичним предиктором під час оцінювання ризику розвитку кардіоваскулярних ускладнень при ішемічній хворобі серця на тлі хронічного обструктивного захворювання легень (Доценко С.Я., 2023).

Мета: з'ясувати динаміку змін концентрації С-реактивного протеїну в сироватці крові за вторинно хронічного карагінанового запалення на тлі блокади субстанції P.

Матеріали та методи дослідження: патофізіологічні, імуноферментні, статистичні.

Результати. За природного перебігу запального процесу встановлено хвилеподібне підвищення концентрації С-реактивного протеїну у період з 1-ї по 3-тю добу, після чого спостерігалася поступове зниження його рівня. Тенденцію до підвищення рівня СРБ порівняно з контролем виявлено на 6-й годині, 1-й, 2-й, 3-й, 5-й та 7-й добах, що відображає гостру фазу запалення та активне залучення клітин вродженого імунітету. Зменшення рівня СРБ на 28-му добу свідчить про завершення запальної реакції та можливий перехід процесу в стадію відновлення. Відносно попереднього періоду спостерігалася тенденція до підвищення концентрації С-реактивного протеїну між 6-ю годиною та 1-ю добою, між 1-ю та 2-ю добами, а також між 2-ю та 3-ю добами, що, ймовірно, пов'язано з активною продукцією медіаторів запалення та залученням нових клітин у вогнище ураження. Водночас зниження рівня С-реактивного протеїну відзначалося між 3-ю та 5-ю добами, а також між 7-ю та 10-ю добами, що може свідчити про активацію регуляторних механізмів та початок контролю над запальною реакцією.

Аналіз динаміки рівня С-реактивного протеїну за умов блокади субстанції Р дозволив виявити відмінності порівняно з контролем на 6-й годині, 1-й, 2-й, 5-й, 7-й та 14-й добах. Тенденції змін концентрації С-реактивного протеїну у часових проміжках між 6-ю годиною та 1-ю добою, 1-ю та 2-ю добами, 2-ю та 3-ю добами, 3-ю та 5-ю добами, 5-ю та 7-ю добами, а також між 14-ю та 21-ю добами можуть свідчити про різноспрямований вплив субстанції Р на запальну відповідь на різних етапах процесу.

При порівнянні значень С-реактивного протеїну за умов блокування субстанції Р із природним перебігом запалення встановлено тенденцію до нижчих показників на 6-й годині, 1-й, 2-й, 3-й, 5-й, 7-й та 14-й добах. Це може свідчити про зменшення інтенсивності запальної реакції, менш виражену активацію системної відповіді та потенційний протекторний ефект блокади субстанції Р.

Висновок. Таким чином, отримані результати свідчать про важливу роль субстанції Р у регуляції запального процесу, а також вказують на можливі механізми її впливу на системну відповідь організму, що може бути корисним для розробки нових підходів до протизапальної терапії.

Ключові слова: запалення, субстанція Р, С-реактивний протеїн.

Література:

1. Ali S., Zehra A., Khalid M.U., Hassan M., & Shah S.I.A. (2023). Role of C-reactive protein in disease progression, diagnosis and management. *Discoveries (Craiova, Romania)*, 11 (4), e179. <https://doi.org/10.15190/d.2023.18>

2. Dotsenko S.Y., & Kraidashenko O.O. (2023). Clinical and prognostic significance of C-reactive protein in the conditions of stable angina pectoris in combination with chronic obstructive pulmonary disease stage II–III. *Zaporozhye Medical Journal*, 25 (5), 395–402. <https://doi.org/10.14739/2310-1210.2023.5.283643>

3. Sproston N.R., & Ashworth J.J. (2018). Role of C-Reactive Protein at Sites of Inflammation and Infection. *Frontiers in immunology*, 9, 754. <https://doi.org/10.3389/fimmu.2018.00754>

ПОСТТРАВМАТИЧНІ ЗМІНИ У СТРУКТУРІ ГІПОКАМПА ЩУРІВ ТА ВПЛИВ МОДУЛЯТОРІВ ГАМК-БЕНЗОДІАЗЕПІНОВОГО РЕЦЕПТОРНОГО КОМПЛЕКСУ

Шемет Я.А., Лиходієвський В.В., Євстїфєєв Д.І., Зяблицєв С.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Вступ. Частота травми головного мозку залишається високою і довготривалі наслідки таких травм привносять та збільшують як медичний так і соціальний тягар на сферу громадського здоров'я. Частота негативних наслідків травм головного мозку надзвичайно висока серед військовослужбовців та цивільних громадян під час війни. Це обумовлює необхідність розробки нових стратегій лікування та профілактики, включаючи випробування нових препаратів для забезпечення комплексного лікування та реабілітації після травм головного мозку.

Матеріал та методи. Експеримент проведено на щурах-самцях лінії Вістар. Для відтворення травми головного мозку використовували модель вільного падіння вантажу. Щури були розділені на інтактну, плацебо та 2 експериментальні групи: МРТD-01 (отримували 4-(4'-Methoxyphenyl)-2,3,4,5-tetrahydro-1H-2,3-benzodiazepin-1-one в дозі 5 мг/кг внутрішньоочеревинно, 1 раз на добу) та BS 34-20 (отримували 6-(4-Methoxyphenyl)-7H-[1,2,4]triazolo[3,4-a][2,3]benzodiazepine в дозі 5 мг/кг внутрішньоочеревинно, 1 раз на добу). Через 3, 7, 14, 21 день після моделювання травми тварин виводили з експерименту, проводили мікроскопічне дослідження зрізів забарвлених гематоксилін-еозином матеріалу із зон СА1, СА3 та зубчастої звивини гіпокампу.

Результати. На противагу групі плацебо, у групах із застосуванням МРТD-01 та BS 34-20 відзначалося згладженість перебігу фази набряку та її зменшення, зсув часу фази клітинних реакцій на більш пізній час. В групі із застосуванням BS 34-20 відзначався мінімальний набряк та більш повне відновлення структури гіпокампа на 21 добу від початку експерименту.

Не зважаючи на той факт, що досліджувані структури гіпокампа не зазнають прямого впливу під час моделювання травми, вони також піддаються ремоделюванню. Таке

Наукове видання

**Другі наукові читання пам'яті професора Д. О. Альперна:
актуальні питання патологічної фізіології**

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції*

м. Харків, 8–9 травня 2025 року

Відповідальний за випуск М.С. Мирошніченко

Формат А4. Ум. друк. арк.18,25.

Редакційно-видавничий відділ ХНМУ,
пр. Науки, 4, м. Харків, 61022
izdatknmurio@gmail.com
vid.redact@knu.edu.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавництв,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.